

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

AN INTERESTING sidelight on Lithuanian participation in the present war is given in a recent letter by S. Bulota, of Silver Creek, Pa. He writes: "During the First World War 46 Silver Creek New Philadelphia Lithuanians joined Uncle Sam's forces: 38 were born in Lithuania, 8 were born here. Up till May last this year 43 Lithuanians went into the United States army from the same locality—they were all born here."

A NEAT and lively publication is the "Outline History of Lithuanian Literature" issued by the Lithuanian Language and Literature Section of The Lithuanian Cultural Institute, Chicago, Ill., under the editorship of Prof. Alfred Senn, of the Pennsylvania University. It was written by a noted Lithuanian author, Antanas Vaidulaitis, professor of modern languages at Marianopolis College, Thompson, Conn. The 24 pages illustrated booklet gives a concise bird's eye view of Lithuanian writers and literature.

REPORTS that the War Department allowed the formation of a Norwegian battalion at Camp Ripley, Minn., created a lively interest in the Lithuanian newspapers. There is a deep longing among the Lithuanians now unhappily scattered all over the world as exiles from their native shores, to organize a Lithuanian Legion to fight on the side of the United Nations. National battalions composed of men speaking the different national European languages should be a great help in the coming invasion of Europe by the democratic forces. And

legationaries Wash his in- 's re- The Gallie- memo- in y 12), vorable Amer- Latvia on of Lith- saying: the States al ex- dur- time nance il and have ithua- also uania- ment proud illion lopted home. id of it its owed the epen- cer- nove- nian unga n at elec- res-ri- of leve- are ntry, or- nian mo- of ex-

William T. Sherman (1820-1871)

"I present you," General Sherman wrote to President Lincoln, "with a city as a Christmas gift."

In middle November, 1864, Sherman and his army disappeared. Communication lines were cut. All connection with the rear was severed. Sherman started for the sea.

During the next month Georgia was turned into a desolation. War must be made terrible, Sherman believed. To make it terrible, homes were burned, towns destroyed.

"Sherman's Sentinels," gaunt brick chimneys, still mark the march from Atlanta to the Sea. But Sherman was right. The march through Georgia brought an earlier end to the Civil War.

On December 22, 1864, Sherman's Army entered Savannah and in a letter he offered the city to Lincoln.

As a boy, Sherman wanted to be a soldier. He graduated with honors from West Point, took part in the Mexican War and resigned. He practiced law at Leavenworth, Kansas, and failed at that.

THE KRAMER & GALUTINIS VAS Išpardavim

7010 Superior Ave

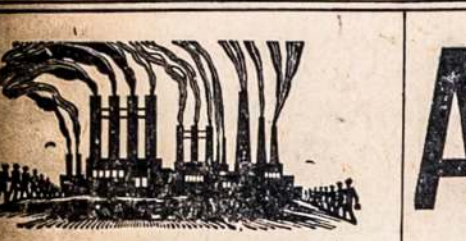
DIRVA (THE FIELD) LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland Ohio Lithuanian Publisher

Subscription per Year in Advance the United States ----- \$2.00 Canada ----- \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

34 KAINA 5c. CLEVELAND, OHIO RUGP-AUGUST 21, 1942

DARBAI DARBININKŲ ŽINIOS

streikavimais, per pirmųjų metų pusmetį karo Austrijoje pražudyta 7,344 darbo valandos. Streikai nuolat plito — viso mėnesį jų kilo 27, o želio mėnesį buvo 192 streikavimai.

Birželio mėnesį streikai ištė 84,775 darbininkus. Vokiečiai iš Prancūzijos ežė 4,000 žydų į savo šadirtuves.

Federalės valdžios įstai tarnautojų eilės pakė rekordinio skaičiaus dirba jau virš 2,200,000. Tarp tų visų tarnautojų 300,000 yra moterų.

gulo po 5c. Karo Dar- Taryba nusprendė re- nuoduoti pakelti po 5c andai mokesčius visiems eral Motors dirbtuvių bininkams. Buvo reika- jama po \$1 į dieną dau-

Cleveland, O. — 10,000 public plieno dirbtuvių bininkų gaus \$500,000 gniau mokesčius šią sa- te, kuomet jiems bus iš- kėta pripažintas mokes- pakėlimas apimant lai- nuo Vasario 7, kaip bu- Karo Darbo Tarybos arta.

akėlimą gauna ir War- dmanų, Youngstown ir Niles public dirbtuvių darbi- kai.

Boston, Mass. — Strei- sutrukė darba Woods chine Co. dirbtuvėse — ez. Roosevelt patarė Ka- Laivyno sekretoriui už- ti tas dirbtuves ir ope- ti.

Farrell, Pa. — Buvo su- eikavę 15 keltų-crane o- ratorių, del ko turėjo su- ti dirbė 2200 darbinin- per 10 valandų. Tas at- ko Carnegie-Illinois ge- ir plieno dirbtuvėje. eratoriai reikalavo dau- tu mokesčius.

Windber, Pa. — Sustrei- vo 1400 angliakasių Ber- and White Coal Mining syklose. Ginčas kilo del lyginimo už išvalymą iš nos kasyklos dulkių.

Nanaimo, B. C. — Virš 00 angliakasių sustreika- Rugg. 18 d. ir šis strei- is grąšina sulaukyti dar- is anglies kasyklose vi- je Vancouver saloje. Angliakasiai reikalauja u- giau užmokėsino.

Louisville, Ky. — Sulai- ta darbai 11 skyrių Rey- lds Metals Co., kuri ga- na orlaiviams dalis — reikan išėjo virš 2000 rbininkų.

Ten kilo varžytinė tarp IO, ir ADF. vadų, kurie eni kitus kaltina "sabo- ninkais".

GREEN STAMPS su lais- Čia galite įkeisti savo lais-

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD) SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata Suvienuose Valstijose ----- \$2.00 Kanadoje ----- \$2.50

D I R V A 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

47 (27-ti metai :: 27th Year)

Amerikos Lakunai Dalyvauja Vokiečių Puolime

TAI YRA KAIP IR BANDYMAI RUOŠIANTIS ANTRAM FRONTUI

Londonas, Rugg. 20. — Amerikos lakunai pradėjo dalyvauti puolime Vokiečių valdomos Prancūzijos, kur įrengta Vokiečių tvirtovės apsaugojimui prieš antrą frontą.

Pastarų kelių dienų bėgiu S. V. lakunai savo didelę skraidančiom tvirtovėm sprogdino Vokiečių karo įrengimus. Užpuolimai atlikti Dieppe srityje, užtaktuota senas istoriškas miestas Rouen ir Vokiečių karo orlaivių stotis prie Abeville; išardyta orlaivių angara, keliai, ir sukelta didelė gaisrai. Lakunai sugrįžo visi iki vieno.

Vokiečiai savo lėktuvais ir kanuolėmis iš apačios bandė apsiginti, bet pasekmės buvo menkos. Sunaikinta apie 80 Vokiečių lėktuvų. Amerikiečiai tame žygyje dalyvavo su Britais ir Kanadiečiais. Viso vyko apie 1000 lėktuvų. Britų 95 lėktuvai negrįžo.

Šis ištisos dienos atakas Vokiečių laikomų vietų buvo alijantams kaip ir pamoka ruošiantis atidaryti antrą frontą.

Su orlaiviais kartu per kanalą į Prancūziją vyksta greitais laivais taip vadinami "commandos", kurie daro staigius užpuolimus Vokiečių įsitvirtinimų pajuriu. "Commandos" savo užpuolimus atlieka anksti ryto metą.

ORO NELAIMĖS Rugg. 16, Mass. valstijoje transportiniam lėktuvui atsimušus į kalną, lėktuvas sudėgė, žuvo 17 kareivių.

Rugg. 15, Mich. valstijoje kariškam lėktuvui sudėgė žuvo 9 kareiviai.

Žuvo 23. Čile respublikos vandenuose apvirtus laiveliui pereitą savaitę žuvo 23 žmonės.

8 nauji laivai. So. Portland, Me. — Rugg. 16, nuleista į vandenį du nauji karo laivai ir 6 prekiniai laivai, vienose bendrose iškilmėse.

Atrado lavoną. Woodbury, N. J. — Parke prie tako atrasta nuogas lavonas moteries, tarp 35 ir 40 m. amžiaus.

U. S. Kareiviai Pasiruošia prieš Japonus

ant vienos Pietų Jūrų salų, pirm negu jie užatakavo Japonus Solomon salose, iš kur Japonai išvejami.

JAPONAI NEATSI-LAIKO

Solomon salose, Pacifike, kur Amerikos mariniai užatakavo Japonus, pasisekimas liko Amerikonų pusėje. Amerikos įjegos tvirtai įsitiprino. Japonų lakunai pasišalino, po nepasekmingo puolimo sulaukėti Amerikos transportus išsodinančius daugiau marinių. Daug Japonų lėktuvų sunaikinta.

BRAZILIJA GATAVA STOTI KARA

Priešų submarinai skandindami ir Brazilijos laivus sukėlė Brazilijos pasipiktinimą iki to kad Brazilija atsaukė iš atostogų visus savo kareivius ir uždraudė kitus leisti išeiti. Šalis pasirengus karui. Nusikandinta penki Brazilijos pakraščio laivai.

Rugg. 18, Brazilijos pakraštyje S. V. lėktuvas paskandino du Vokiečių submarinus, vienas kurių nusikandino Brazilijos penkis laivus.

INDIJA APRIMSTA

Iš Indijos praneša kad šalyje padėtis aprimo. Musulmanų lyga laiko savo posėdį aptarimui kaip jai laikytis dabartiniame nacionalistų subrūzime prieš Britus.

Keturiolika nacionalistų laikraščių Kalkutta mieste sustoję, protestui prieš valdžią, kuri neduoda talpinti raštų padrasinančių sulmanų Lyga laiko savo posėdį Gandhi jo kovoje su Britais Indijoje.

Mohametai savo posėdyje persergsti Britus nenusileisti Gandhi reikalavimams. Tokiu būdu, patys Indijos žmonės susiskaldė.

BE MĖSOS. Pradėjus apsieikėti trukumui mėsos, pakelta sumanymas visai šaliai įvesta antradienias be mėsos, per sekančias 8 savaites. Mėsos gamintojai sako, netvarkus valdžios įstaigų pirkimas mėsos kariuomenei sudaro dabartinį mėsos trukumą.

IMS VISUS TARP 20-44 METŲ. Iki šiol karo reikmenų išdirbystėse laikė vyrus kariuomenės amžiaus; jie buvo paliausuoti iš tarnybos. Dabar sako visi vyrai tarp 20 ir 44 metų, kurie tinkami bus paimti. Darbams ims vyrus ir moteris kurie netinka dirbtu teris senesnio amžiaus.

Pasažierinių busų operatoriai išgavo iš Greyhound kompanijos mokesčius pakėlimą 6 nuoš. Tas apima kelis tukstančius darbininkų.

William Dudley Pelley, buvęs Sidabrinų Marškinų "organizacijos Amerikoje" vadas, Federaliame teisme Indianapolis, Ind., rastas kaltu konspiracijoje ir kurstymu prieš valdžią.

RUSU FRONTO ŽINIŲ

Paimta Keli Miestai

Maskva, Rugg. 20. — Sovietų kariuomenė apėmė miestą Krasnodar ir traukiasi link Juodųjų jūrų uosto Novorosijsk. Krasnodar yra Kubano upės tvirtovė, apie 60 oro mylių nuo Novorosijsko, Rusų Juodųjų jūrų karo laivyno stoties.

Pereitą savaitę Vokiečiai užėmė Kaukazo aliejaus miestą Maikop. Pasitraukdami raudonieji išgabeno viską ką galėjo išvežti, o aliejaus gamybos įrengimus visiškai sunaikino.

Vokiečiai vis veržiasi link Stalingrado ir gilyn į Kaukazą į Grozny aliejaus sritį.

Naziai radosi apie 50 mylių nuo Stalingrado.

Maskvoj atsibuvo Amerikos, Britų ir Sovietų karo vadų pasitarimas. Dalyvavo ir Churchill ir pats Stalinas. Konferencijos tikslas matomai buvo aptarti svarbius veiksmus prieš bendrus priešus.

Sovietai šaukia, "Mums reikia darbo, ne žodžių", ragina alijantus atidaryti antrą frontą.

ALEUTIŠKOSE salose, kur Japonai įsiveržė, užimdami nazį iš S. V., šiomis dienomis S. V. submarinas paskandino vėl vieną Japonų karo laivą. Iki šiol ten paskandinta ar sugadinta jau 23 priešų karo laivai.

Prez. Rooseveltui įteikta 17,000 vardų Amerikoje veikusių nazių, kuriems buvo patariama dirbti su Walter Kappe grovimui šios šalies karo pastangų.

KINAI praneša atsiėmę iš Japonų Wenchow, svarbią uostą Čekiang provincijoje.

BE MĖSOS. Pradėjus apsieikėti trukumui mėsos, pakelta sumanymas visai šaliai įvesta antradienias be mėsos, per sekančias 8 savaites. Mėsos gamintojai sako, netvarkus valdžios įstaigų pirkimas mėsos kariuomenei sudaro dabartinį mėsos trukumą.

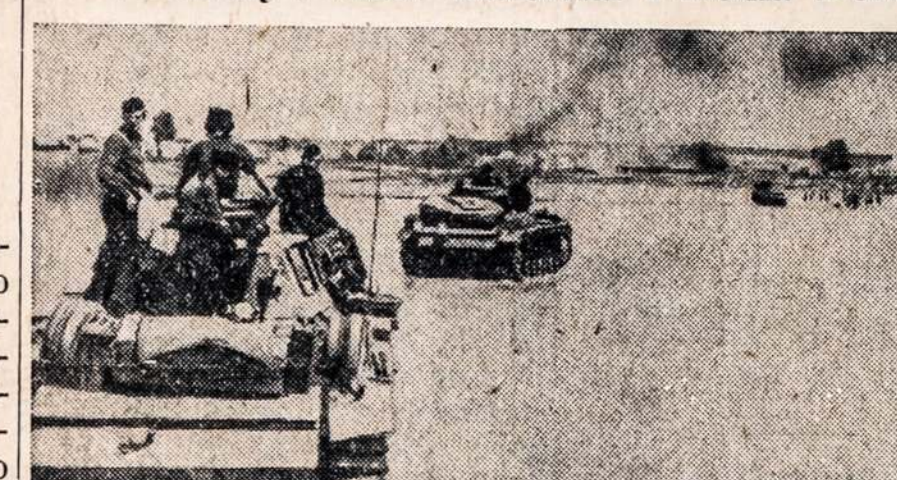
IMS VISUS TARP 20-44 METŲ. Iki šiol karo reikmenų išdirbystėse laikė vyrus kariuomenės amžiaus; jie buvo paliausuoti iš tarnybos. Dabar sako visi vyrai tarp 20 ir 44 metų, kurie tinkami bus paimti. Darbams ims vyrus ir moteris kurie netinka dirbtu teris senesnio amžiaus.

Pasažierinių busų operatoriai išgavo iš Greyhound kompanijos mokesčius pakėlimą 6 nuoš. Tas apima kelis tukstančius darbininkų.

William Dudley Pelley, buvęs Sidabrinų Marškinų "organizacijos Amerikoje" vadas, Federaliame teisme Indianapolis, Ind., rastas kaltu konspiracijoje ir kurstymu prieš valdžią.

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

Vokiečių Panzer Kareiviai Pereina Doną

Paskiausi vaizdai pasiekę Londoną iš Rusijos fronto. Paveikslas parodo Vokiečius veržiantis prie Dono upės. Viršuje matyti Vokiečiai panzer kareiviai važiuoja per negilia upės dalį Dono karo ruože. Apačioje matosi Feldmarsalo Von Bock kareiviai žygiuoją ir mindą jāvų lauką Rusijoje.

LIETUVOS VILTYS, PAVOJAI, IR MUSŲ UZDAVINIAI

LIETUVOS DIPLOMATINIO PRIPAŽINIMO 20 SUKAKTIS WASHINGTONE

Lietuvos ir Amerikos draugingumo pagerbimui ant Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono namo Liepos 28 d. plevė savo didžiulę Lietuvos trispalvę vėliava.

Lietuvos įgaliotas Ministeris r. Žadeikis ta proga lankėsi State Departamente ir ten pareiškė padėką už praeities santykių palankumą Lietuvai ir pareiškė Lietuvų tautos ryžtingumą ir viltį atgauti laisvę Atlanto Čarterio dvasioje, karui pasibaigus.

Visuomeninis šios sukakties paminėjimas susikonscentravo Chicagoje ir pasižymėjo Chicagoje giliu patriotingumu ir

Nuteistas

William Dudley Pelley, buvęs Sidabrinų Marškinų "organizacijos Amerikoje" vadas, Federaliame teisme Indianapolis, Ind., rastas kaltu konspiracijoje ir kurstymu prieš valdžią.

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

IŠ LIETUVOS

KAUNO Vokiečių laikraščio "ypatingai gerai" informuotas rašytojas atskleidžia jog Vokiečiams prireikė raminti "buvusių Pabaltijo valstybių" tautas, esą jų interesai nebusią pažeisti, kviečiant įvairius moderniškus kryžiuočius į Rytų Europą....

VOKIEČIŲ generalinis komisaras Lietuvai paskelbė kad iš šio pavasario kirpimo nuo kiekvienas avies reikia atiduoti pusę kilogramo vilnų (virš svaras), o nuo kiekvieno eriuo — ketvirtadalis klg.

KAUNO Vokiečių laikraštis aprašo kaip slaptoje ("juodoje") prekyboje mokama už reikalingus maisto produktus: už vieną kiaušinį moka tarp 80 fenigų ir 1 markės; už pieno litrą — 2 markės; už litrą grietinės — 13 markių. Grietinės gamyba išviso uždrausta. Už medines sandales, prie kurių pritaista odos dirželis, moka 15 markių. Kaip žinome, prieš karą oficialė markės vertė buvo 40 Amerikoniškų centų.

SVEICARIJOS laikraštis Die

Tat (Liepos 8) aptaria Vokietijos planus Rytų Europoje. Vokietija, kaip išveda laikraštis, turi du tikslus: 1) sudaryti Germaniškų tautų valstybę ir 2) kolonizuoti Rytų Europą. Politiniu pakliovimu ir ekonomine Rytų Europos eksploatacija Vokietija tikintis šių planų pasiekti.

VISAS Germaniškas tautas, esančias Vokietijos pasienyje, Vokietija nori pajungti vienoje valstybėje, kuri sudarytų pagrindą Vokiečių hegemonijai "Naujojoje Europoje". Vokietija jau keliais atvejais pagrasino Holandijai ir Norvegijai jas prisijungti, jeigu jos geruoju neįstos į "Germanų federaciją". Ši federacija turėtų bendrą "fuhrerį", kas reikštų tų valstybių prijungimą.

VOKIEČIAI jaučia kad jie vieni patys nepajiegs įgyvendinti savo užsibrėžtų planų, nes turi permaži žmonių. Todėl jie šaukia pagalbon kitas Germanų tautas, kurias tokiu būdu tikisi įtraukti į bendradarbiavimą ir federaciją. Vokiečių kolonizaciniai planai siekia net iki Sibiro, o ekonomines eksploatacijos projektai apima ir Afriką.

SVEICARŲ laikraščiai praneša žinomis iš Berlio kad 'Rytų Europai' kolonizuoti numatoma pritraukti 'Germaniškias tautas': Norvegus, Danus, Holandus ir Flamandų kilmės Belgus.

VILNIUJE griauinama 50 namų nukentėjusių nuo karo veiksmų.

METALO laužo rinkimas Vokietijos pramonės reikalams davęs šias pasekmes: Estijoje surinkta 520 tonų, Latvijoje — 504 tonų, Lietuvoje — 416 tonų. Metalų laužas ir toliau renkamasi.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Tukstantis Sifilistų
kas Mėnuo

Pittsburgh'e ir Allegheny apskrityje kas mėnesį atrandama po apie tukstantį asmenų užsikrėtusių sifiliu. Tą skelbia Sifilio kontrolės direktorius. Pasirodo kad vidutiniškai po 588 naujų sifilio užsikrėtusių atranda ši organizacija, o apie tiek, sako, dar yra gydoma privatusių gydytojų, kurie nepatenka į kliniką. Taigi iš viso per mėnesį pasidaro apie 1000 sifilio atsitikimų.

Per Gegužės ir Birželio mėnesį, Pittsburgh'e areštuota 80 prostitucijų, iš jų 22 turėjo veneriškas (lytiškas) ligas.

Kova su sifiliu Pittsburgh'e užverta 1940 metais ir, sakoma, dabartiniu metu sifilistų mieste randasi mažiau negu buvo prieš pradėdiant tą kovą.

Sifilio kontrolės gydytojai praneša ištirę jį virš ketvirtadalį prostitucijų yra užsikrėtusios lytiškomis ligomis.

Grasina Komunistams
Areštavimu

McKeesporto komunistai pasišoko agituoti dirbtuvėse darbininkus ir dalinti ženklius už antrą frontą.

Polijios viršininkas perserėję komunistus kad jų toks pasielgimas yra prieš miesto taisykles, ir nepaisant to jie tvarkos gali būti areštuojami.

Komunistai ragina visus rašyti Prezidentui Rooseveltui reikalavimus atidaryti antrą frontą, gelbėjimui Rusijos. Be to dar, darbininkai raginami "stoti į vieną" už bendrą tikslą, kovą su fašizmu.

WYOMING KLONIS

KASYKLOJE UZMUŠE

Jonas Matukaitis, 54 m. amžiaus, iš Lee Park, likos elektros srovės užmuštas Loomis Colliery kasykloje, Rugg. 6.

Mirtis ištiko kuomet jis dailytėjo elektros vielą darbo metu ir per jo kūną prėjo stipri elektros srovė. Nors gydytojai J. M. Stadulis ir kompanijos daktaras Bennett mėgino jį atgaivinti, nepavyko.

Julius Verbyla, 25 metų, iš Sweet Valley, tapo sužeistas Woodward kasykloje. Jis pagis.

Anglies kasyklose pradėjo atsitikti daug nelaimių, nes darbai kasyklose eina gerai, sako anglies reikia karo tikslams.

LIETUVŲ UZTROSKO

Marė M. Pečulonytė, 34 m., iš Jenkins Township, rasta vasarnamyje, su jos meilužiu, Joseph Mangione, 28 metų, iš Pittsboro, abu nuo dujų užtroškusių. Jų pasigedo Mangione brolis, nes tris savaites laiko niekas jų nematė. Nuvažiavus į vasarnamį, Moreland Centre, rado jų lavonus jau labai apgedusius, nes buvo mirę Liepos 14 d. ir išbuvo vasaros karštyje, iki Rugg. 7. Ištirinėjus pasirodė kad jie mirę nuo automobilio dujų, nes rasta visas gasolinas išdegęs.

SKAITYKIT DIRVĄ

Visus šios apieškus Lietuvių kviečiu užsirašyti Dirvą, joje kas savaitę rasit žinių iš Wyoming Klono. Čia Lietu-randasi apie 60.000. Tokiam skaičiui pasitaiko visokių nuotikių kasdien.

Jonas J. Nienius.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytonė
1302 Lamar St. Dayton, O.

Atsižymėjo

S. V. Karo Sekretorius Henry Stimson (kairėje) užkabina garbės ženklą Pulk. Francis G. Brink už jo atsižymėjimą tarnyboje, dalyvaujant su Britais Toluose Rytuose, Singapore, Javoj ir Burmoje.

SLA. 211 KP. DELEGATAI SVEIKINA
ADV. A. A. OLĮ

Parvažiavę iš SLA. Seimo, kuris įvyko Pittsburgh'e, SLA. 211 kuopos, Mahanoy City, delegatai parašė Adv. A. Oliui sekamo turinio laiską:

Mahanoy City, Pa.
1942 m., Liepos 12 diena.
Adv. A. A. Oliš,
134 N. LaSalle St.
Chicago, Ill.

Didžiai Gerbiamas Tamsta: SLA. 211 kuopos delegatai dalyvavę SLA. 42-me seime atdžiai tėjio Tamstos kiekvieną žygi ir klausė Tamstos kalbės išarto žodžio kas lietuš seimo veikla. Mes su dideliu džiaugsmu ir pasitenkimu pripažystame kad Tamstos visa veikla seime buvo toliau jį ištikrųjų nėra galimybę ją pagerinti. Visi Tamstos įnešimai buvo pasiulyti laiku ir vietoje, visos pasakytos kalbos ir argumentai buvo lo-giški ir vartojami faktai neuzgincijami.

Mes džiaugiamės kad žmogus su tokiais gabumais ir sveika orientacija kokius Tamsta turite, buvo toje pusėje kurioje ir mes buvome. Mes pripažystame kad Tamstos pastangomis seimas nutarė sutvarkyti už kareivius užmokėti fondą tokia prasme kad narių sumokėti pinigai nebūtų naudojami kitiems kokiems tikslams.

Pereitame SLA. seime Tamsta padarė toki rekordą kurio ne tik Tamsta galitė gerėtis, bet juomi gali gerėtis visi SLA. nariai, o ypatingai seimo nariai. Mes tamstą sveikiname linkėdami būti sveiku ir gyventi ilgus, iligus metus. Taipgi pasitikime kad Tamsta ir ateityje busite SLA. narių teisių ir reikalų sargyboje, o mes iš savo pusės pasižadame būti su Tamsta, ir jei kuomet nors Tamsta turėsite noro siekti ko aukštesnio Susivienijime, mes busime su Tamsta.

Dar kartą nuosirdžiai Tamstą sveikinam linkėdami visos geriausio, liekamės.

Su tikra pagarba,
S. Gegužis,
A. Gegužienė,
Marijona Čuckienė,
Jonas Ambrazas,
W. Vilimavičius,
Ant. Ramanauskas.

UNIONTOWN, Pa. — Gryžo prie darbo 800 anglies vežiotų kurie pristato anglį į koksų deginimo pečius. Jų streikas buvo trečias mėnesio bėgiu. Jie reikalauja daugiau mokesčių. Gryžo dirbti valdžios atstovams prašant ir žadant pakelti mokesčių.

•VIENA šeima savo automobilį vidutiniškai sunaudoja 653 galionus gasolino metuose.

Skaitykit ir Garsinkites
LIETUVIŲ
NAUJIEŖOSE

Mėnesinis žurnalas 24 pusl.
Kaina metams 50c.

Lietuvių Naujienos
332 N. 6th Street
Philadelphia, Pa. (36)

RAUDONA YLA
JAU LENDA IŠ
MAIŠO

Lietuvių komunistų spaudoje pradėjo rodytis didelėmis raidėmis šitokie, paveizdan, pareiškimai:

"RYTOJ CHICAGA DEMONSTRUOJA DEL ANTRO FRONTO".

Tai yra visos Amerikos komunistų užsibrėžtas pasikėsimas priverst Amerikos vyriausybę atidaryti Vokietijai antrą frontą — gelbėti Sovietų Rusiją. Prie to bruzdėjimo prisideda ir mūsų bolševikų vadai, įtraukdami ir Amerikos Lietuvių darbininkus.

Aišku, tai yra pasidrašinimas prieš valdžią. Jie ta viena ar keliomis demonstracijomis nenurims. Toliau seks užpuolimai ir piketažavimai Kongreso, Baltojo Namų, Karo ir Karo Laivyno departamentų ir aukštųjų valdžios narių Washington'e ir kitur. Jie be abejo suras būdus lysti ir daryti kokius nors nesusipratimus prie kariuomenės stovyklų — visur reikalaujant atidaryti antrą frontą — gelbėti Sovietiją.

Tas tik labiau atidarys S. V. valdžiai akis kas tie nauji "patriotai" ir keno tikrumoje patriotai jie yra. Juk tai vis tie patys kurie neseniai darė tokius pat demonstracijas ir kėsinėsi su laikyti Ameriką nuo ginklavimosi prieš Vokietiją ir Japoniją, staiga persimetė emė klykti neva už gelbėjimą Amerikos, o tikrumoje jie nori kad Amerika išgelbėtų Stalino kailį.

Panašius bruzdėjimus bolševikai kelia ir Anglijoje.

Mes turim pasitikėti ir su tikti jog Amerikos ir Britų aukštosios karo vadovybės geriausia žino kada atidaryti ar neatidaryti antrą frontą, ir šis komunistų užsimojimas priversti greičiausia tik pakenks Rusams, o ne pagelbės.

Lietuviai darbininkai, bukit atsargūs, neduokit bolševikams įvėlti jus į nesusipratimus su Amerikos valdžia. Dirbkite ir remkite Amerikos karo pastangas tik taip kaip jus patį šios šalies valdžia prašo ir ragina, klaidos nepadarysit, o su komunistais eidami pakliūsit ir tokias bėdas kokias jų laukia. Komunistai išduos viską — ir savo tėvynę Lietuvą ir šią savąją naują laisvą gyvenimo šalį Ameriką, jeigu tik jie matys kokias nors galimybes pasitarant naują "saulei" Stalinui.

Darbininkas.

•APIE 54,000 miestelių ir kaimų šioje šalyje palaiko susisikimą tik trokšais ir busais. Taip jiems pristatoma prekės ir maistas ir išgabenama jų išdirbiniai.

•STATISTIKA parodo kad viena iš 15 šeimų šioje šalyje daro pragyvenimą iš pieno industrijos.

"Nurse Street" Carolina Manevruose

Čia parodoma viena gatvė kur stovyklose registruotos slaugės atlieka pasirušimus užimti aukštesniųjų slaugių vietas karinėje tarnyboje. Šios slaugės per savaitę atsibuvusių kariuomenės maneivų turėjo apie 500 sužeistų kareivių.

TMD. SEIMAS

Pasiųskit Pasveikinimą
ir Auką

Tėvynės Mylėtojų Draugija laikys savo 19-tą dvimetinį seimą Rugsėjo 6 d., 10 val. ryto, Sandaros salėje, 840 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Gerbiami Dirvos skaitytojai, geri Lietuviai. Turiu už garbę kreiptis į jus šiuo reikalu. T. M. D. yra išleisus daug gerų, naudingų knygų Lietuvii kalboje. Kada Rusų caro kankinimai Lietuvai buvo uždrausta ne tik spausdinti bet ir skaityti Lietuviškas žodis, TMD, tais sunkiais laikais Amerikoje atspausdinus knygas slapta į Lietuvą siuntė ir dykai platino tarp Lietuvii.

Dabartinii laikų pati viena neišgalia išleisti knygų, bet tą patį kultūros švietimo darbą varo ir toliau. Prisideda prie leidžiamų naujų knygų, perka kitų išleistas knygas ir platina Amerikos Lietuviijoje.

TMD. ne vien daug knygų yra išleisus, padėjus kitiems išleisti, pirkus išleistas ir daug išplatinus, bet daug yra suteikusių ir piniginių paramos aukomis Lietuvii kovose už nepriklausomybę.

Visą laiką budinus išėjivis Lietuvius laikyti vienybės, skleidė if skleidžia tėvynės meilę ir susipratimą, stiprina, jungia Lietuvius į bendrą darbą del savo gimtojo krašto ir ragina būti padoriais, ištikimais žmonėmis šiai naujai mūsų tėvynei, Amerikai.

Vardan tų daug kilnių, naudingų atliktų darbų prašau mielas Dirvos skaitytojau atkreipt dėmesį į TMD. seimą, nelik užuomarsa.

Laukiam iš tavęs, geras Lietuvii, prisiunčiant seimui pasveikinimą, naujų sumanymų, kurie išgalit nepagailėkit kad ir mažą auką pasiūsti. Norime kad ir Dirvos skaitytojai prisidėtų prie šio seimo nustatymui gairių TMD. ateities darbams. Visiems išvien dirbant organizacija pagyvės ir sustiprės.

TMD. seimui laiškus prašau siųsti šiuo adresu:

TMD. SEIMAS,
840 W. 33rd St. Chicago, Ill.
arba mano adresu:

TMD. Sekr. ir Knygius,
M. Kasparaitis,
1827 Linden Avenue
Racine, Wis.

TAPKIT TMD. NARIAIS

Dar turii vieną prašymą Dirvos skaitytojams. Jei dar nesat TMD. nariais prisirašykite. Mokestis \$1 metams. Už tą mažą mokestį narys gauna \$3 vertės gerų, naudingų knygų. Dar būtų geriau sutverti TMD. kuopa.

Clevelando Lietuvius prašau sukrusti, atgaivinti savo apsnudusią TMD. 20-tą kuopa.

M. Kasparaitis.

Dirvą galima išsirašyti už vieną dolarį — pusę metų.

NESIOKITES KORTELES.

Detroito policija pradėjo reikalauti iš žmonių parodyt kariuomenės drafto arba registracijos korteles. Praeitą savaitę pradėjo tokius patikrinimus vidurmiestyje, toliau bus reikalaujama visur. Patartina visiems Lietuviams nešiotis registracijos kortelę su savim visada.

CIRKAS. Ringling Bros. ir Barnum and Bailey Cirkas Detroitę bus Rugg. 27, 28, ir 29, E. Warren ir Connors srityje.

APTAMSINIMAS. Detroitė Rugg. 12 d. buvo 4-tas aptamsinimas (blackout), kuris įvyko pasekmingai iš civilinių gyventojų pusės, kurie užsilaikė labai gerai.

Tačiau Detroito miesto mayoras Jeffries pranešė kariškam Maj. Gen. Grunert, jeigu negalima padaryt visą Detroitą tamsų tai daugiau nereikalinga daryt aptamsinimų. Kada miestas daro aptamsinimą, o karo dirbtuvės dirba su šviestomis, mes tik gelbstim priešių parodydami kur mūsų karo dirbtuvės randasi, sako mayoras. Tas netinka.

Praktikuojama visam miestui apgaubti migla, su garu ir vandeniu.

MIRĖ JOHN DUVAL DODGE

Šiomis dienomis mirė milijonieriaus automobilii išdirbėjo John Dodge sunus. Apie dvidešimt metų atgal mirė jo tėvas. Tėvas mirdamas paliko patvarkymą kad sunus negautų daugiau pinigų kaip po \$150 i mėnesį visą savo gyvenimą.

Bet kada tėvas jau buvo miręs, sunus su advokatų pagalba įrodė kad jam permaža tos sumos pragyvenimui. Teismas išsprendė kad jam priklausio \$1,170,000 tėvo paliktų pinigų. Išlaimėjęs bylą jis pradėjo užti, nesutikti su savo žmona, ir dabar norėjo per langą įlysti ir mažą auką pasiūsti. Norime kad ir Dirvos skaitytojai prisidėtų prie šio seimo nustatymui gairių TMD. ateities darbams. Visiems išvien dirbant organizacija pagyvės ir sustiprės.

TMD. seimui laiškus prašau siųsti šiuo adresu:

TMD. SEIMAS,
840 W. 33rd St. Chicago, Ill.
arba mano adresu:

TMD. Sekr. ir Knygius,
M. Kasparaitis,
1827 Linden Avenue
Racine, Wis.

TAPKIT TMD. NARIAIS

Dar turii vieną prašymą Dirvos skaitytojams. Jei dar nesat TMD. nariais prisirašykite. Mokestis \$1 metams. Už tą mažą mokestį narys gauna \$3 vertės gerų, naudingų knygų. Dar būtų geriau sutverti TMD. kuopa.

Clevelando Lietuvius prašau sukrusti, atgaivinti savo apsnudusią TMD. 20-tą kuopa.

M. Kasparaitis.

Dirvą galima išsirašyti už vieną dolarį — pusę metų.

SURASO SAVO KARIUS

Lenkų parapija veda surašą savo tautybės vyrų pašauktų ir stojusių liuosnoriais į Amerikos karišką tarnybą. Jų skaičius jau siekia 80 kareivių.

Bet Lietuvii tikro skaičiaus negalima turėti, nes nėra vedama jokio surašo. Butų gerai toki surašą daryti, ir tas nėra sunkus darbas. Lietuviai čia gyvena maž visi vienoje apiešlinkėje. Pagal mano padarytą apskaičiavimą tai Lietuvii jaunolių vyrų pašauktų bei liuosnoriai stojusių į karišką tarnybą bus apie 40. Tai gana didokas skaičius iš apie 150 Lietuviiškų šeimų Daytono kolonijoje. J. A. Urbonas.

•SUAUGES žmogus vidutiniškai per metus suvalgo 158 svarus bulvių.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

KARSOKIENĖ Jieva, mirė KETURAUSKIENĖ Anelė, 60

Liepos m., Lowell, Mass. metų, mirė Liepos m., Detroit, Mich.

VALEIKA Antanas, mirė 12

Liepos, Cambridge, Mass. Marijampolės ap., Plutiškių p., Grezbutės k. Amerikoje išgyveno 37 metus.

MAGEVICIUS Mamertas, mirė

Liepos 14, Cambridge, Mass. SABAITIS Dominikas, 30 metų, mirė Liepos mėn., Detroit, Mich.

KASPUTIENĖ Ona (Ugentaitė), pusamžė, mirė Liepos

19, Chicagoj. — Kaltinėnų p., Kercialių k. Amerikoje išgyveno 35 m.

BALIS Vladas, pusamžis, mirė

Liepos 19, Chicagoj. — Panevėžio ap., Ramygalos p. STANCILAS Jonas, pusamžis, mirė

Liepos 18, Chicagoj. — Tauragės ap., Laukuvos p. Vaitkaičių k. Amerikoje išgyveno 32 metus.

TULISKI Ona, 36 m., mirė 19

Liepos, Chicagoj. — Plutiškių k. ir par.

ČIKAIUSKIENĖ Ona, mirė 17

Liepos, Chicagoj. — Vilniaus ap.

BARAUSKAS Jurgis, 69 m., mirė

Liepos 18, Chicagoj. — Biržų par., Mitališkių km. Amerikoje išgyveno 37 m.

BARAIŠIUS Kazys, pusamžis, mirė

Liepos 19, Chicagoj. — Kėdainių aps., Žemunių par. Blauzdžių k. Amerikoje išgyveno 28 metus.

BUDREVICIENĖ Barbora, mirė

Liepos 18, Chicagoj. — Rokiškio ap., Pandelio par., Naclažos km. Amerikoje išgyveno 37 metus.

GARBASIAUSKAS Ričardas, 15 m., mirė

Liepos 19, Chicagoj. — Telšių par., Vigontiškių km. Amerikoje išgyveno 29 m.

MILIAUSKAS Antanas, 40 m., mirė

Liepos mėn., Baltimore, Md.

BERESIENĖ Petronė, 68 metų, mirė

Rugg. 4, Dayton, O. Liko vyras, 4 sunai ir 2 dukterys. Paėjo iš pat Kauno apiešlinkės.

PAUTIENIUS Danielius, 67 m., mirė

Liepos 30, nupuolęs nuo laiptų, Frackville, Pa. — Lanckiškių par.

MATUKAITIS Jonas, 54 metų, užmuštas

anglies kasykloje 6 Rugg., Lee Park, Pa.

PAČIULIONYTĖ, Marė M., 34 m., rasta

negyva Rugg. 7 d., Jenkins Township, Pa.

JANKAUSKAS Jonas, 58 m., mirė

Rugg. mėn., Detroit, Mich. — Liekių p., Daugibiškių k. Suvalkijos.

LEVINSKAITE Adelina, 18 m., mirė

Liepos m., Detroit Mich.

ADOMAITIS Antanas, mirė

Liepos 4, Sugar Notch, Pa. — SIMANSKIENĖ Elžbieta, mirė

Liepos 17, Kingston, Pa.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Iš Clevelando atsibaladojęs Akronan drąsus vagis, inėjęs į užieigą 1519 E. Market st., pasigrobė \$78 ir pasišalino. Iš ten užsuko į kitą užieigą 3000 W. Market st., norėjo ir ten apiešlinkės, bet joje radosi privatinis policininkas saugoti istaigą. Piesikas prieš policininką panaudojo šautuvą, bet nieko nenušovė, o pats išsiggandęs pabėgo nieko nepėšęs. Jis važinėjo vogtu automobilii. Policija jį įvosi ir ant kelio į Medina, Ohio, sugavo. Jaunas vyras, nėjo dirbti, o užsiėmė plėšimui.

Feliksas ir Onos Jankauskių vienturtis sunus Statys išėjo kariuomenės. Jis yra padorus vaikas. Linkime jam sūplekus nazius ir Japonus sugrįžti atgal.

Taip pat išėjo kariuomenės Vincas Parkus.

Pas Benį Versiacką ir jo žmoną atsilankė garnys, paiko jiems naują kareivį sunų.

Garnys lankydamas su dovanomis pas jaunus poretus nepamiršo ir augusius Verciaskus atlankyti.

Kalnas.

Nikodemus A. Wilkeli

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BAIZAMUOTOJAS

6522 Superior Ave.

HEnderson 9292

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktore)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirenę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma saukite mūsų negu ugniagesius (fare-monius).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviais Real Estate ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson. 6729

Dien

Redaktorius—K. S. KARPIUS

ATLANTO ČART

RUGPUČIO 14-tą suėjęs zidentas Roosevelt ir Atlantike laive, pasirašė, susidedantį iš 8-nių punktų mažoms pavergto mai.

Pirmutinis punktas sisavinti svetimas žemes.

Antras punktą kalt teisės daryti svetimos tik tu pačių šalių žmonė

Trečias — svetimos jūty šalių vidaus reikal pasirinkti savo valdymo.

Kiti penki punktai desėms valstybėms.

Nors šis Atlanto Č priė Amerikos įstojime patį Čarterį, tačiau, dži pjučio mėnesį pats Prezterio sukaktųjų proga, pažymėdamas jog Atlateisingo ir laimingo po grindu.

Patvirtindamas šią tas Roosevelt pasinutė "Mes stovėsim pet

idealus už kuriuos mes kovau. Ji tokia bus pri ty nelaimingų žmonių k vus. Mes patikriname nums laimingesni pas Londono spauda šį mą plačiai pažymėjo.

eva, mirė KETURAUSKIENE, 11, Mass. mirė 12 e, Mass. ertas, mi-Cambridge, (Ugentai-irė Liepos Kaltinėnų Amerikoje

amžis, mi-cagoje. — nygalos p. pusamžis, Chicagoy. — rkuvos p., erikoj iš-

mirė 19 — Plutis- mirė 17 — Vil-

69 m., hicagoy. — škių km. 37 m. pusamžis, hicagoy. — mių par., erikoj iš-

bora, mi-cagoj. — elio par., erikoj iš-

ardas, 15), Chica- imės. 48 m., icagoy. — škių km. 29 m., 40 m., W. Market st., norėjo i altimore, apilėsti, bet joje rados tinis policinings saugi taiga. Piesikas priei pika ka panaudojo šautuva, to ko nenušovė, o pats išsi- pabėgo nieko nepelę. žinėjo vogtu automobilin licija jį vijosi ir ant keli dina, Ohio, sugavo. Jis tik 32 metų amžiaus. vyra, nėjo dirbti, o iš plėšimau.

4 metų, ykloj 6 M., 34 p. 7 d., 58 m., Detroit, ugibiš- Vincas Parkus. Pas Benj Versiacki žmona atsilankė garvy, Mich. jiems nauja kareiv sm, rė Lie- Garnys lankydamas p. a. — vanomis pas jaunas poros pamiršo ir augusius kaus atlankyti.

as A. Wilkellis aidotuviu Direktorius ALZAMUOTOJAS

HEnderson, 922

C. JAKUBS isnuota 'Laidotuvių Direktori' I LIGONIAMS PERVEZTI leidžiama naudotis nemokamai

FUNERAL HOME ENdickol, 178

APDRAUDA uteikti visiems pilnas musų p-aktiškus patarimus reikale (vice) visai dykai. Todel pirmu esius (fare-monius).

LIULIOLIS Cleveland HEnderson, 672

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

ATLANTO ČARTERIS PATVIRTINTAS

RUGPJUČIO 14-tą suėjo metai laiko nuo to kai Prezidentas Roosevelt ir premjeras Churchill, susitikę Atlantike laive, pasirašė ir išleido garsų Atlanto Čarterį, susidedantį iš 8-nių punktų, kuriame padaryta ypatingai mažoms pavergtoms šalims prielankūs pareiškimai.

Pirmutinis punktus nepripažįsta užgrobkams pasisavinti svetimas žemes, šio karo metu užgrobtas.

Antras punktus kalba kad niekas pašalinis neturės teisės daryti svetimos šalys teritorijų permainų, kaip tik tų pačių šalių žmonėms sutinkant.

Trečias — svetimos valstybės neturės teisės kištis į kitų šalių vidaus reikalus: Respektuos jų teises pačioms pasirinkti savo valdymosi formą ir tvarką.

Kiti penki punktai daugiau taikyti ir reikalingi didesms valstybėms.

Nors šis Atlanto Čarteris parašytas ir paskelbtas prieš Amerikos įstojimą į karą, kas galėjo atsiliepti į patį Čarterį, tačiau, džiuginančiai ir netikėtai, šį Rugpjūčio mėnesį pats Prezidentas Roosevelt, metinių Čarterio sukaktuvių proga, pakartojo savo tą dokumentą, pažymėdamas jog Atlanto Čarteris ir toliau pasilieka teisingo ir laimingo pasaulinio pasaulio santvarkos pagrindus.

Patvirtindamas šią Atlanto deklaraciją, Prezidentas Roosevelt pasiuntė Churchill'ui sekantį:

"Mes stovėsime petys į petį stengdamiesi gaivinti idealus už kuriuos mes kariaujame. Tai yra vertinga kova. Ji tokia bus pripažinta visais amžiais, net tarp tų nelaimingų žmonių kurie šiandien seka klastingus dievus. Mes patikriname savo principus. Jie priartins mums laimingesnį pasaulį."

Londono spauda šį Prezidento Roosevelt pareiškimą plačiai pažymėjo.

PREZIDENTO Roosevelt pakartojimas ir patvirtinimas to reikšmingo Atlanto Čarterio paskelbtas už dienos-kitos po to kaip iš Londono atėjo pranešimai — kuriuos musų Lietuviška komunistinė spauda godžiai ir džiaugsmingai perspausdino — buv Anglijos vyriausybė, sulyg sutarties su Molotovu, kuomet jis lankėsi Londone šį pavasarį, sutinkanti pripažinti Pabaltijo šalį (tėmykt: musų komunistai labai nusidžiaugė tuo pranešimu, kad Lietuva gali likti komunistų vergė!) Sovietams, kaip jie buvo jas pasigrobę, ir kad tų šalių pasiuntinybės Anglijoje išbrauktos iš diplomatinio sąrašų....

Mūsų komunistai Amerikoje baisiai susimaišę: vieną dieną jie rašo jog Molotovas "visai nereikalingas" Lietuvos ir jos kaimynių atidavimo Sovietams, kitą dieną džiaugiasi kad tas "reikalingas" išpildyta, dar kitą dieną paskaite Roosevelt patvirtinimą Atlanto Čarterio — puola į nusiminimą....

Kad Molotovas reikalavo Lietuvos ir kitų užgrobtų šalių atidavimo Sovietams, ir kad Britai, prisitaikydami Maskvai, galėjo suvaržyti tų mažų šalių diplomatinės teises, galime tikėti.

Priešingieji mažų tautų laisvei pasijuto kaip šaltu vandeniu perpilti šiuo paties Roosevelt paminėjimu metinių Čarterio paskelbimo sukaktuvių. Jei kurie ir norėtų tą Čarterį "užmiršti", Prezidentas Roosevelt jį ne tik kad neužmiršo, ne tik kad nenumojo ranka, pasakydamas, "Aš turiu dabar didesnių rūpesčių negu tie aštoni punktai", bet dar ypatingai jį paminėjo, primindamas visam pasauliui išnaudo, kad Čarteris ir šiandien yra toks pats geras ir reikalingas vykdyti, kaip buvo geras ir reikalingas metas laiko atgal!

Šis Prezidento Roosevelt pakartojimas ir patvirtinimas Atlanto Čarterio duoda daugiau vilčių mažoms šalims tikėtis atgauti savo nepriklausomybę, nuožmių despotų nublokštą, ir užkerta jiems kelius vylėtis tas mažas valstybes pasigrobti ir valdyti.

Mums Lietuviams reikalinga dar didesnėmis įjgomis, pasišventimu ir užsidegimu dirbti už Amerikos laimėjimą, kaip Prezidentas Roosevelt pasakė, "Kuomet ateis pergalės valanda", ir dirbti savo tarpe karščiau ir daugiau, ruošiantis tą Pergalės Valandą sutikti pasirengusiems Lietuvą Nepriklausoma padaryti vėl!

AMERIKOS Lietuviams, patriotams, pradžiuginantiems Prezidento Roosevelt patikrinimu Atlanto Čarterio, kuris yra šios didžiosios pasaulyje valstybės pažadas ir užtikrinimas kad mažosios tautos vėl turės būti atsteigtos, reikia užvesti uolus darbas savo brolių tarpe, kad jie nebūtų klaidinami tų musų pačių nesusiurpatėlių kurie tiki kad Lietuva daugiau Laisva nebus ir kurie nori Lietuvai svetimos vergijos, ar tai nazių ar tai komunistų. Kada Amerikos valdžios galva, Vyriausias Vadas visų šios galingos valstybės karinių jėgų patikrinama Nepriklausomybės atsteigimą, draudimu grobuonims diktatoriams pasisavinti musų ir kitų mažų bėjėgių valstybių žemes, mus reikia tik gausiau spiestis aplink savo organizacijas dirbančias Lietuvos atvadavimo darbą, apie savo patriotinius vadus kurie pasišventę dirba už Lietuvos laimingą ateitį!

Už metų, dviejų ar trijų pergalės bus Amerikos ir jos sąjungininkių pusėje. Mes tuo tarpu, dirbdami sunkiau defnese dirbtuvėse, pirkdami daugiau Karo Bondų ir Stampu, dėdami sulyg savo išgalės aukas ir duokles Lietuvos Vadavimui, dirbsime tą darbą kokio iš musų Prez. Roosevelt pagiedauja ir nekludo daryti.

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Pakelkime širdis!

Karo žinovai suskaito ginklų, vyrus, patrankas, lėktuvus, laivus, ir sprendžia kuri pusė laimės karą. "Kur daugiau pulkų ten ir Dievas", Napoleonas, sakoma, mēgdavęs tvirtinti. Tačiau Amerikonas Walter Lippman nurodo dar kitą dalyką, visai nepasveriamą — žmogaus valią. Italas kareivis, sakoma, turi tokių pat gerų ginklų kaip Vokietis, bet su Italais niekas nesiskaito, o su Vokiečiais skaitosi. Buvo žinovų tvirtinusių kad Vokiečių kariuomenė per Rusų armijas pereis kaip pelis per kieselius. Bet neperejo. Kodėl? Delto kad Rusai parodė turį ką tokio nepasveriamo — turi dvasinio pasiryžimo.

Tokie samprotavimai padrasina kiekvieną sąmoningą Lietuvį. Jo tėvynė, regis, nuožmių priešų žudoma ir naikinama sąlygose plukdoma. Suskaičyk Vokiečius ir jų ginklus, suskaičyk Rusus ir jų ginklus, pasižiūrėk į jų valdomų žemių didumą — ką mažutę, "trijų gubernijų" Lietuva, rodos, gali pasipriešinti.

Bet Angliai nesugniuozo po Dunkirko, Rusai nesulinksta po nazių smugiais, Norvegai, Čekai, Lenkai, Serbai, Holandai, Danai nesugniužta po žiauriu okupacijos jungu. Jie neskaito savo kardu, šautuvų, šarvuotų ir kulku, bet didžiujasi ir auklėja tą nepasveriamą — jie atsideda savo tautos nepalaužiama dvasia, savo tvirta valia išlikti gyvi ir vėl buti laisvi!

Valia — štai kas svarbėgnis negu ginklas, negu skaičiai! Pasiskaičyk visų giriama knygą, "The Moon Is Down". Joje gražiai psichologiniai nuvaiz-

duojama ginklais galingo okupanto dvasinis sugriuvimas susitikus su nepalaužiama okupuotųjų valia. Per bolševikų okupaciją (kaip šveicarijon pasprukęs Prof. Eretas pasakoją) drąsiai veikė slapta Lietuvos vyriausybė. Nėra abejojimo, panaši vyriausybė veikia ir prie nazių, nes Lietuvių tautos dvasinis pasiryžimas laisvai gyventi nepalaužiamas! Auklėkime tą nepalaužiamą valią savyje! Tai nepasveriamai galingas ginklas prieš visus musų priešus, vidinius ir išorinius!

Teisingi Žodžiai

Niekados neperdaug pakartoti mintį, andai P. D. B. pareiškėta Dirvoje: "Mes žinome kas Lietuva po karo laukia: Lenkai, Vokiečiai ir Rusai ne vieną Lietuvą bet visą Pabaltijį norės pasigriebti. Jie visos pastangas dės neįleisti tautų Pabaltijo tautų į busimą taikos konferenciją, savo likimą spręsti".

Kiekvienas Lietuvos pilavė turį šiuos žodžius kasdien mintyje turėti. Priešų turim daug, o atsidėti tegalime tik Amerikai. Tačiau, ir čia turime dirbti, savo reikalus ginti ir svarstyti. Butinai reikia Anglišką kalbą informacinio žurnalo.

Nuvaksuoja ir vėl Vartoja

Kur buvę kur nebuvę, Naujienos vis nusitveria dulkėmis apneštą pasakėlę apie Uracho rinkimą Lietuvos karalium, jį vėl nuvaksuoja ir laikas nuo laiko paleidžia į publiką. Mahanojus Saulė, panašiu būdu, kas metą pakartoja "žinią" apie moterį kuri suvalgė vinių svarą ir dvi prosas.

Jei Naujienų redaktorai moka Anglišką kalbą, tegul pasiskaito vieno pasaulinio masto rašytojo apysaką tų laikų, kur Uracho rinkimas meniška nuvaizduojamas tikromis jo istorinėmis spalvomis. Tuomet gal gėdytųsi be reikalo teršti Lietuvių veikėjų vardus ir išminiti.

Kas platina Dirvą — tas platina apšvietą.

SVAJONĖ

(Jr. Jono eilės)

Sunkus retėjai. Geležies pinto Kalinių gotės. Botagai skaudūs. Istatų tiesos kraujais rašytos. Bylos neteisios. Ukazai skriaudūs. Tėvyne miejoj! Pabuklės šitos Tai tavo buvijo paveikslai graudūs!

Ašaros, kraujas vien tik regėti. Girdėt tavyj tik verkimai, dejonė. Jaučias nelaisvės pančiai uždėti. Priespauda, bėdos, vargai, koronė. O laimė tavo? — nēr, negirdėti! Laimė dar guli sapnuos', svajonėj.

Sapnai, svajonė! sapnuos' teisybė. Girdžiu sapnų aš paslėptą bylą; Matau — Lietuvos reiškas galybė: Retežiai truksta, priespauda dyla, Ir liuosai valsciai pilnoj grožybėj Tėvynėj mūsų tveriasi, kyla.

Laimė liuosai mus tėvynei lemia. Regiu tarp miškų sodais apklotą Josios vaisinga, derlingą žemę. Dideli miestai išbudavota. Stiebai dirbtuvių debesis remia. Ale, tai viskas tik išsivajota.

Sapnai, svajonė, svajonėj viltis. Iš tamsos lukšto jau laisvė kelias'. Pareis tironams n'uzilgo galas, Sapnai, svajonė mūsų išsipildys. Wada sulauksim to laisvės laiko, Pranašų klauskit, tegul pasako.

MYLĖKI LIETUVĄ

Mylėki, vaikeli, gimtinę šalele, Mylėki Lietuvą, mūsų brangią žemėlę! Kas tėvų nemyli — nedoras yr' vaikas. Kam tėvynė niekis, tas išgama paikas. —B.

PASISTENGKIMĖ KAD AMERIKIEČIAI DAUGIAU ŽINOTŲ APIE LIETUVĄ

Nežino kur Lietuva

ANKYDAMA Amerikos Kolegiją ir joje bendraudama išimtinai su Amerikiečiais aš dažnai nusistebiu kaip mažai jie nežino apie Lietuvą. Atvirai pasakius jie apie ją nežino beveik nieko. Išgirdę jog esu Lietuvaite studentai mane dažnai klausinėja apie Lietuvą ir sužinoję kad mes esame viena iš Pabaltijo valstybių, kad turime savo atskirą senovinę kalbą ir kad nesame nei Slavai, nei Germanai, dažnai susigėdę prisipažįsta kad jei ir girdėję apie Lietuvą, visada manę jog mes esame Slavai ir kad savo krašte daugiausia kalbame Lenkiškai arba Rusiškai. Yra ir tokių kurie išsivaizduoja jog Lietuva esanti Balkanuose ir jog mes esame giminingi su Rumunais arba net Bulgariais.

Kadangi Lietuva tokia maža ir palyginti su didžiosiomis Europos valstybėmis nežymi šalis, toks jų nežinojimas nebutų nieko stebėtino; bet įdomu tai jog beveik kiekvienas jų yra pažinojęs ar net draugavęs bent su vienu, jei ne su keltu Lietuvių. Pasirodė kad daugelis turėję Lietuvius kaimynus, kiti su Lietuviais eję mokyklon, dar kiti su jais susipažinę sportaudami arba kelionėse. Taigi tokių jų nežinojimu reikia kaltinti ne tiek juos kiek mus pačius. Mat, daugelis mūsų, ypač tie kurie čia gimę ir augo, kad geresniu atveju ir kalba Lietuviškai, apie musų kraštą ir jo žmones nežino tiek kiek anksčiau minėtieji Amerikiečiai: tai yra jie apie Lietuvą nežino veik nieko.

Kiek teko pastebėti, didžiausia šio liudno reiškinio priežastis tėra paprastas apslėpdimas. Apie Ameriką, jos istoriją ir jos literatūrą jie ar nori ar ne turi mokyti ir žinoti eidami į mokyklą. Bet norėdami daugiau susipažinti su Lietuva jie žinių apie ją daugelyje atveju turi susirasti savistoviai. O, reikia pripažinti, gyvenant čia Amerikoje tai kartais nėra taip jau lengva. Taip pat užuot to kad rausėsi kokiose bibliotekose ar knygynuose, arba nagrinėję Lietuvos istorijos bei literatūros vadovėlius daugelis iš mūsų jaunimo mieliau uineia į futbolo rungtynes, kiną arba nusipirkę kokį magaziną perskaito "giliai jaudinančią" meilės istoriją. Vienas musų kolegijos mokytojų, kuris visada labai domisi Lietuva, jos praeitimi ir dabartine jos padėtimi, man papasakojo kad pirma manęs musų kolegiją lankęs ir vienas Lietuvis, ir kai aš labai nustebus paklausiau kodel taip įdomaudamasis Lietuva jis apie ją nebuvo daugiau sužinojęs iš to studento, jis atsakė kad "the Lithuanian boy" apie Lietuvą žinojęs mažiau negu jis pats....

Amerikiečiai įdomauja Lietuvą

Be to daugelis Lietuvių kaž kodel išsivaizduoja kad budama tokia maža ir tolima šalis, Lietuva visiems svetimauciams turinti būti visai neįdomi. Bet kiek man teko patirti, daugamas Amerikiečių Lietuva ir musų likimu labai domisi ir jeigu moki tinkamai atsakyti į jų klausimus, klausosi su dideliu susidomėjimu.

Štai ir man pačiai, viešai apie Lietuvą vien musų mokykloje teko kalbėti šešetą kartų. Studentai norėjo išgirsti apie musų kraštą, musų žmones, musų istoriją ir musų literatūrą. Jie klausinėjo įvairių įvairiausių klausimų ir domėjosi net ir tuo ką mes valgomė, kaip rengiamės ir ar mėgstame futbolą. Jie norėjo išgirsti apie musų santykius su musų kaimynais, ir pasirodė kad visai nedaugelis tebuvo žinoję apie Vilnių ir grobuonišką Lenkų žygį. Kadangi kai kurie Amerikos mokyklose vartojami istorijos vadovėliai apie Lietuvą rašo labai neaiškiai ir pasitaiko net tokių kurie kuoklaudingiausiu būdu priskaito Lietuvą kaipo Lenkijos dalį, arba nuo Jogailos laikų jai priklausiusią kunigaikštystę; didieji musų ainių žygiai ir nuopelnai dažnai nušviesti ne tiek mums kiek Lenkams arba net Rusams palankioje šviesoje. Taip pat, kaip mes visi žinome, Lenkai visur ir kaip galėdami stengiasi visai pasisavinti daugelį žymesniųjų musų vyrų (Kosciušką, Mickevičių ir kitus) ir bendrai įvairiais būdais bando sumažinti iš-

torinę musų reikšmę. Todel ir nenuostabu kad prisiklausę tokios anti-Lietuviškos musų priešų propagandos, neretas, kad ir nieko blogo nemanydamas mus įsivaizdina kaž kodel atskilusia Lenkijos arba Rusijos dalimi. Ir iš ko gi kad ne iš panašių gandų vėliau kyla kalbos kad po šio karo Lietuva, šiaip ar taip Lenkiškas ar Rusišką kraštą, turės vėl "gryžti" prie vienos iš tų valstybių.

Taigi suprasdami taip sunkią musų dabartinę padėtį, mes Lietuviai turėtume ypatingai pasistengti kad taip musų daugumoje draugingai Amerikiečiai apie musų kraštą žinotų kaip galima daugiau ir kad veikiai šioje šalyje neb liktų tokių kurie vis dar manytų kad mes esame Slavai arba kad Lietuva viena Balkanų šalių.

M. Tubelytė.

Vokiečiai Tyrinė Lietuva

Pasak Deutsche Zeitung im Ostland, Vokietijos ministeris okupuotiems Rytų Kraštams paskyręs tris Vokiečių istorikus ir archeologus tirti "Vokiečių istorijos vaizdą ypatingai Ostlando reicho komisariate". Minėti mokslininkai jau applanke "Oslando" muzejus ir atskiras vietas, kur ypač domėjėsi "šiaurės vikingų pirmomis sodybomis ir Vokiečių ordino viduramžių pilii liekanomis".

Studijos apimančios "prieistorišką ir seniausią laikų istoriją". Nenusistebėjus jei tų tyrinėjimų išvados bus jog Baltijos tautų vietoje pirmiau gyveno Germanai, o tik vėliau atėjo Lietuviai ir pirmysčius gyventojus išnaikino.

•JEI žemė nesisuktų aplink savo ašį, saulė mums užtekėtų ir nusileistų tik viena kartą metuose, sulyg žemės kelionės aplink saulę.

•AZIJA yra didesnė negu Šiaurinė ir Pietų Amerika sudėjus į vieną.

•AMERIKOJE kas metą sunaudojama po 11 bilijonų svarų riebalų ir aliejų — iš jų 67 nuosimčiai eina maistui, 20 nuosimčių muilo darymui, 8 nuos, maliamoms ir varnišiams, o likusi dalis šiaip įvairiems produktams.

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeninę "MARGUČIO"-VANAGAČIO dainų knygėlę — tai yra trečia Dainų knygėlė, naujausių, gražių dainų rinkinis, nekurios jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmokti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagačio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galite tikėtis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais audimo viršeliais, populiariška lengva kalba parašyta, stambiom raidėm. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tęsėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Rusijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmonija gyveno, kariavo nuo pat priešistorinių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų, kokios buvo didžios ir galingos tautos ir jų valdovai.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

Reikalaukit "Dirvoje" 6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
 Published every Friday in Cleveland for the
 Lithuanian People by the
 Lithuanian Press Agency, Inc.
 6320 Superior Ave.
 Subscription per Year
 in Advance
 to the United States and
 to Canada
 Entered as Second Class matter December
 18, 1915, at the Cleveland Postoffice
 under the Act of March 3, 1879.

No. 35

DARBIAI
 IR DARBININKŲ ŽINIOS

**PAKELIA PUENO
 DARBININKAMS
 MOKESTI!**

Washington, Rugpj. 25.—
 Karo Darbo Taryba įsakė
 penkionis U. S. Pieno kor-
 poracijos įsakom padidinti
 savo 250,000 darbininkų
 mokesčius po 44c už 8 valan-
 dų darbo dieną, ir tą pakel-
 imą mokesčių turi praėta laika-
 ta, manė šieis mėnesius
 atgal, nuo Vasario 15 d.
 Pagrindinė mokesčių pa-
 priemonė darbininkams s
 pasidarys po 78c valandai.
 Liepos 21 d. buvo tolės-
 natvarkymas įvesti "ma-
 tovesčių" pieno darbuose,
 dabar ir "lėšes" korpo-
 racijos turi pakelti.

2500 sustreikavo. East
 Chicago, Ind. — Susisto-
 darbiniai trijose aliejaus per-
 darimo įstaigose ir alie-
 jaus supilimo cistose, su-
 streikavo 2500 CIO, mi-
 niųjų reikalaujant didesnio
 užmokesčio. Reikalauja 10-
 centų valandai daugiau.

Kanadoje pieno indus-
 trija susiduria su streiku.
 Tūkstantai pieno darbi-
 ninkų pasirodė centruose
 mūkašavo streikuoti. Rei-
 klausia didesnio užmoke-
 stio, už darbą.

Cumberland, Md. — Su-
 grįžo dirbti virs 400 darbi-
 ninkų, Union Mining Co.
 kurie buvo apsaukę protes-
 tų streiką dėl kompanijos
 nerimauto apsiėjimo su
 darbininkais.

Cleveland, baigėsi strei-
 kas Harsch Bronze Foundry Co., kur dirba karš-
 kas reikmenys. 700 darbi-
 ninkų grįžo dirbti. Strei-
 kas kilo dėl kompanijos pa-
 siūnimo mitybos komiteto.

New Yorko miesto be-
 darinių įėjimo vadovybė
 išleido įsakymą visiems pa-
 šalį imantiems, kurie tin-
 la ir gali dirbti, kad jie
 nesirastų darbus, kitą jų
 neteks pasiekti. Jau apie
 600 šeimų suspaustuota nuo
 pasiekti dėl to kad jų gal-
 vos atsiskais eiti dirbti.

Pittsburgh, Pa. — Ali-
 monio darbininkų mitybos ra-
 dai savo darbininkais reiki-
 lančia apsauktai generali
 streika aliejaus darbuose,
 dėl to kad buvo susi-
 kyta įspūdi reikalaujamas
 duoti darbininkams po 51
 daugiau nekatesis į pietus.
 Šis reikalaujamas padėda
 22,000 aliejaus korporaci-
 jos darbininkų.

Agudėjusių įsainių ka-
 rą prieš aliejaus, šio
 dienomis daug agentai so-
 ni ir atsakė 100 asmenų
 nuolatini užtikrinti kiti ko-
 rporacijos, kurie pasie-
 šiuoju išpumpų įvykimo
 nuo savo žemėje.